

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי כ"א בכסלו תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

סוטה - ל"ח

1. משנה - אלו הבדלים בברכת כהנים בין המקדש למדינה?
 - א. במדינה זה נאמר בשלש ברכות, ובמקדש - ברכה אחת.
 - ב. במקדש אומר את השם ככתבו [הווי"ה], ובמדינה - בכינויו [אדנות].
 - ג. במדינה כהנים נושאים את ידיהן כנגד כתפיהן, ובמקדש - על גבי ראשיהן מפני שמברכין את העם בשם המפורש ושכינה למעלה מקשרי אצבעותיהם, חוץ מכהן גדול, שאינו מגביה את ידיו למעלה מן הציץ מפני שהשם כתוב עליו.
 - ד. ר' יהודה - אף כהן גדול מגביה ידיו למעלה מן הציץ, שנאמר: וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם.

2. אלו מקורות הובאו לדיני ברכת כהנים?
 - א. בלשון הקודש - המקור: גזירה שווה 'ברכה' מהר גריזים ועיבל. לרבי יהודה - 'כה', עד שיאמרו בלשון הזה.
 - ב. בעמידה - המקור: גזירה שווה 'ברכה' וכו'. לר' נתן - 'לשרתו ולברך בשמו', מברך כמו משרת שנאמר בו לעמוד לשרת.
 - ג. בנשיאות כפים - המקור: ג"ש 'ברכה' מ'וישא אהרן את ידיו... והקשו, א"כ נלמד גם שהברכה בכהן גדול ובראש חודש ואחרי עבודת ציבור. לר' נתן: 'הוא ובניו כל הימים', מקיש בניו לו שבנשיאות כפים אף בניו, וכתוב 'כל הימים' ופסוק זה עוסק בשירות אבל הוקש לברכה.
 - ד. בשם המפורש - המקור: 'ושמו את שמי', שמי המיוחד לי. ודווקא בביהמ"ק ולא בגבולין למדו ג"ש מ'לשום את שמו שם', לר' יאשיהו 'בכל המקום אשר אזכיר...' מקרא מסורס - בכל מקום אשר אבוא אליך [ביהמ"ק] וברכתיך שם אזכיר את שמי.
 - ה. תברכו לא רק בני ישראל - אלא אף גרים, נשים, ועבדים משוחררים. המקור: אמור להם, לכולם.
 - ו. הכהנים והעם - פנים כנגד פנים. המקור: 'אמור להם' כאדם האומר לחבירו.
 - ז. בקול רם - 'אמור להם' כאדם שאומר לחבירו. להלן לימודים נוספים מ'אמור להם'.
 - ח. אביי - לשנים קורא כהנים, ולאחד אינו קורא כהן, 'אמור להם', לשנים. והלכה כמותו.
 - ט. רב חסדא - כהן קורא כהנים, ואין ישראל קורא כהנים, 'אמור להם', אמירה משלהם תהא. ואין הלכה כמותו.

3. אלו מימרות של ר' יהושע בן לוי בענין ברכת כהנים הבאו?
 - א. הקב"ה מתאווה לברכת כהנים - 'ושמו את שמי... ואני אברכם'.
 - ב. כל כהן שמברך מתברך, ושאינו מברך אין מתברך, שנאמר: ואברכה מברכך.
 - ג. כל כהן שאינו עולה לדוכן, עובר בשלשה עשה: כה תברכו, אמור להם, ושמו את שמי. רב אמר: חוששין שמא בן גרושה או בן חלוצה הוא. ואינם חולקים - ריב"ל דיבר בכהן מהעולה לפרקים. רב דיבר שאינו עולה בכלל.
 - ד. כל כהן שאינו עולה בברכת עבודה - שוב אינו עולה. ומה שמצינו על ר' אמי ורבי אסי שעלו כיון שכבר עקרו רגלם ממקומם המרוחק. וכן שנינו לגבי כהן ש"צ, שאם בטוח שיחזור לתפילתו יכול לישא כפיו, ואע"פ שלא עלה לדוכן - מ"מ נד ממקומו מעט.

4. אלו מימרות של ריב"ל בענין צרות עין הובאו?
 - א. אין נותנין כוס של ברכה לברך אלא לטוב עין, 'טוב עין הוא יבורך' קרי יברך.
 - ב. אפילו עופות מכירין בצרי העין - שנאמר: כי חנם מזורה הרשת בעיני כל בעל כנף.
 - ג. כל הנהנה מצרי העין עובר בלאו - שנאמר: אל תלחם וכו' לרנב"י עובר בשני לאוין ...
 - ד. אין עגלה ערופה באה אלא בשביל צרי העין - 'ידינו לא שפכו את הדם הזה' וכי על לבנו עלתה שזקני בי"ד שופכי דמים הם? אלא, לא בא לידינו ופטרנוהו בלא מזונות, לא ראינוהו והנחנוהו בלא לוייה.

5. רב אדא - בית הכנסת שכולה כהנים, כולן עולין לדוכן. למי מברכין? אמר ר' זירא: לאחיהם שבשדות. כיצד יישבו הקושיא משני ברייתות?
 - א. מה ששנו 'עם שאחורי כהנים אינן בכלל ברכה', זה דווקא כשאינם אנוסים למלאכתם.
 - ב. מה ששנו 'מקצתן עולין ומקצתן עונין אמר' זה באופן שלאחר שיעלו מקצת כהנים, ישארו עדין עשרה שיענו אמר.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)